

El Servei Lingüístic de la UIB

“Les competències bàsiques del Servei Lingüístic són la normalització de l'ús de la llengua catalana a la Universitat i la funció consultiva recollida a l'Estatut d'Autonomia. Actualment s'organitza en quatre àrees de treball: correcció, terminologia, onomàstica i dinamització.”

Cathy Sweeney

El passat dia 7 de juliol el Claustre de la UIB va elegir un nou Rector, el doctor Llorenç Huguet, un dels punts programàtics del qual era el reforçament dels serveis lingüístics. Des que va començar a funcionar l'any 1983, amb el nom de Servei de Normalització Lingüística, fins que va ser creat per acord de la Junta de Govern, amb el nom de Servei Lingüístic, el març d'enguany, aquest servei s'ha dedicat a cobrir les necessitats i mancances de la comunitat universitària en matèria de llengua catalana. L'equip que governa la UIB des del passat dia 1 d'agost es proposa de reforçar els serveis lingüístics per respondre també a necessitats que es puguin detectar en altres llengües.

Convé, però, deixar ben clar que les línies d'actuació en matèria lingüística no representen una ruptura amb la postura institucional anterior sinó un reforçament dels serveis actuals i una proposta d'ampliació a altres àmbits. Això es desprèn clarament de la segona consideració general del programa electoral del Rector: «La Universitat com a institució que ha d'estar estretament lligada a la realitat històrica, social i econòmica de les Illes Balears ha de continuar el procés de defensa i difusió de la nostra cultura i llengua catalana.»

El nou equip, per tant, assumeix plenament els compromisos i les competències que té la UIB dins el marc legal establert per l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, la Llei de normalització lingüística i els propis Estatuts de la Universitat, sense oblidar l'Acord del Claustre sobre normalització lingüística de 1986 i el Reglament d'ús intern i normalització del català, aprovat per acord de la Junta de Govern l'any 1988.

Àrees de treball

El Servei Lingüístic de la UIB depèn a

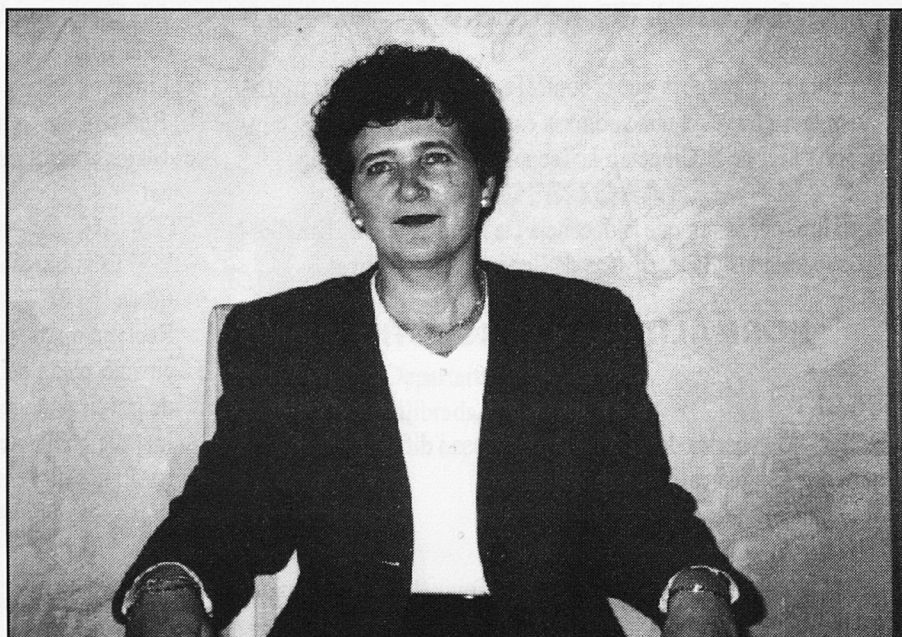
partir d'ara del Vice-rectorat d'Extensió Universitària. Les competències bàsiques del Servei Lingüístic són la normalització de l'ús de la llengua catalana a la Universitat i la funció consultiva recollida a l'Estatut d'Autonomia. Actualment s'organitza en quatre àrees de treball: correcció, terminologia, onomàstica i dinamització.

Àrea de correcció

L'àrea més antiga i més arrelada del Servei Lingüístic engloba la correcció, redacció i traducció de tot tipus de documents per a la docència i l'administració interna de la Universitat i de matèria diversa (cartells, programes, revistes, llibres, etc.) per al Servei de Publicacions. En l'àmbit de la recerca, facilita la correcció per a tesis doctorals, ponències a congressos i articles científics. També assessora i resol consultes puntuals sobre qüestions lingüístiques.

Gabinet de Terminologia

El Gabinet de Terminologia s'integra al Servei Lingüístic a partir del conveni de cooperació entre la UIB i la Conselleria de Cultura, Educació i Esports de la CAIB per a la creació del centre col·laborador del TERMAT, signat el 21 de desembre de 1990 i renovat el 25 de maig de 1995 per tres anys. Els camps d'actuació inclouen la

El Servei Lingüístic: Objectius i Actuacions

OBJECTIUS	ACTUACIONS
Assegurar que la comunitat universitària tingui coneixement de l'abast dels seus drets lingüístics.	Difondre la legislació que empara i impulsa l'ús del català en tots els àmbits de la vida pública en general i de la UIB en particular.
Implicar un sector ampli de la comunitat universitària en el procés de normalització lingüística.	Crear una Xarxa de Suport Lingüístic, amb representants dels departaments i serveis, dels serveis administratius i del consell d'estudiants.
Assegurar que els usuaris potencials tinguin coneixement de les àrees de treball del Servei Lingüístic i de les prestacions que tenen a l'abast.	Generar informació sobre el Servei Lingüístic per a cada número del butlletí de comunicació interna <i>Informació UIB</i> .
Assegurar que el personal de la Universitat tingui un nivell de coneixement del català adient al lloc de treball que ocupa.	Continuar els cursos gratuïts de llengua catalana. Establir contactes periòdics amb els representants sindicals per fer el seguiment de la inclusió dels coneixements lingüístics al barem per ocupar vacants per oposició, concurs o trasllat. Implicar en aquest procés el vice-rector de Professorat, el vice-rector de Planificació Econòmico-administrativa i el Gerent.
Donar a conèixer la situació lingüística actual en l'àmbit docent.	Publicar els resultats de l'estadística d'ús lingüístic corresponent al curs 1994-95. Elaborar l'estadística del curs 1995-96.
Detectar mancances en matèria lingüística en la docència i recollir suggeriments per tal d'implementar possibles solucions.	Establir contactes periòdics amb els departaments (càrrecs i altres membres) i amb els estudiants (representants als òrgans de govern i associacions). Implicar en aquest procés el vice-rector d'Ordenació Acadèmica i la vice-rectora d'Alumnes i Campus.
Donar a conèixer la situació lingüística actual en la recerca.	Publicar els resultats de l'estadística lingüística de les tesis doctorals corresponent als anys 1989-1994.
Detectar mancances en matèria lingüística en la recerca i recollir suggeriments per tal d'implementar possibles solucions.	Establir contactes periòdics amb la Comissió de Doctorat i els representants dels estudiants de tercer cicle. Implicar en aquest procés el vice-rector d'Investigació.
Detectar mancances en matèria lingüística en l'Administració i recollir suggeriments per implementar possibles solucions.	Establir contactes periòdics amb el personal d'administració i serveis (caps de serveis centrals i d'altres unitats administratives). Implicar en aquest procés el vice-rector de Planificació Econòmico-administrativa i el Gerent.
Automatitzar una part de l'assessorament lingüístic i terminològic optimitzant l'ús dels recursos informàtics.	Crear i posar a l'abast dels usuaris de la xarxa una base de dades lingüístiques oberta.
Difondre els criteris elementals d'estil —lingüístic i tipogràfic— dels documents administratius d'ús més freqüent.	Posar a l'abast dels serveis administratius plantilles informatitzades dels models.
Ampliar les prestacions del Servei a altres llengües.	Fer una enquesta per detectar les necessitats. Crear, si cal, una bossa de correctors i traductors d'altres llengües

resolució de consultes puntuals, l'organització d'activitats de recerca terminològica i la difusió de la terminologia, la formació lingüística específica per a professionals de sectors diversos i l'elaboració i la publicació de treballs terminològics puntuals i sectorials.

"... l'ús normal de la llengua i la competència lingüística dels usuaris disminueixen les necessitats d'assessorament en qüestions elementals."

Gabinet d'Onomàstica

El Gabinet d'Onomàstica (Toponímia i Antroponímia) va ser creat per acord del Consell Executiu el passat dia 28 de març per donar compliment al compromís legal d'assessorament que té la UIB amb la CAIB i els ajuntaments quant a la determinació de la forma oficial catalana dels topònims (noms dels municipis, territoris, nuclis de població i vies urbanes i de comunicació interurbana en general). També ofereix assessorament en matèria de normalització de la cartografia, la retolació pública i privada i els noms de pila, cognoms, etc.

Àrea de dinamització

L'objectiu fonamental de l'àrea de dinamització és d'impulsar la presència i l'ús del català en compliment del compromís legal i institucional d'assegurar que tota la comunitat pugui utilitzar el català en tots els àmbits de competència de la Universitat. Els camps d'actuació d'aquesta àrea són molt diversos: inclouen la formació en llengua catalana del personal docent i no docent i dels alumnes de la Universitat; l'elaboració d'estadístiques i estudis sociolingüístics per conèixer la situació i l'evolució de la presència del català a la Universitat; la participació en campanyes cíviqes per promoure l'ús de la llengua; i, en general, el seguiment del compliment del Reglament d'ús intern i normalització del català a la UIB.

Objectius i actuacions

El Servei Lingüístic no ha d'adoptar una actitud passiva davant les tasques que té encomanades. Cada curs ingressen nous professors i nous alumnes a la Universitat i cada vegada hi ha més alumnes que han pogut rebre l'ensenyament en català als altres nivells educatius. La Universitat ha d'assegurar que puguin exercir aquest dret també en els ensenyaments que ofereix i, per tant, ha de facilitar la tasca a aquells professors que vulguin millorar la seva capacitat docent en llengua catalana. Si els correctors i terminòlegs seuen i esperen que els professors, PAS i alumnes, per pròpia iniciativa, els portin textos per corregir o els telefonin per fer consultes puntuals, no podem garantir que es cobreixin realment les necessitats lingüístiques de la comunitat universitària.

Per això, el gran repte del curs 1995-96 és la dinamització del Servei. Per respondre-hi ens hem plantejat una sèrie d'objectius i actuacions per dur a terme durant aquest curs. *(Vegeu la pàgina anterior)*

Conclusió

En una situació normal el Servei Lingüístic no existiria amb la configuració actual. La competència de la comunitat universitària en la llengua d'ús normal seria tal que no caldrien correccions ni traduccions. La normalització lingüística és, per pròpia definició, un procés transitori: a mesura que augmenten la presència i l'ús normal de la llengua i la competència lingüística dels usuaris disminueixen les necessitats d'assessorament en qüestions elementals. Aquest és l'objectiu a curt termini d'aquest Servei: engrascar els usuaris en llur propi procés de formació lingüística perquè esdevinguin en gran mesura autosuficients. Així, el Servei Lingüístic es podria configurar com a servei dedicat a la unificació i difusió de criteris lingüístics, estilístics, tipogràfics, etc., i a la recerca i difusió pel que fa a la matèria lingüística específica, com ara terminologia, fraseologia, toponímia, etc. La normalització lingüística és un procés amb data de caducitat; la feina del Servei Lingüístic sempre tindrà vigència.

*Cap del Servei Tècnic
d'Extensió Universitària*

NT NOVES
TECNOLOGIES

Tulyp[®]
computers

TOMEU ESTRANY

**Servei tècnic
Manteniments
Consumibles
Venda d'equips informàtics
Xarxes locals**

Tel. i fax: 75 80 98
Tel. mòbil: 908 53 24 75

Pons i Gallarza, 86 baixos
07004 Palma de Mallorca